

Sufficiency Economy Philosophy to Sustainable Development Goals (SEP to SDGs) การขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่เป้าหมายความยั่งยืนโลก

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “บ้านยาโตะ”

ในพื้นที่ดินของนายนาซอริ ยีเซ็ง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงบ้านยาโตะ ตามโครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 บ้านยาโตะ อ.บาเจาะเหนือ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส จากการตรวจสอบและวิเคราะห์ลักษณะดินเบื้องต้นพบว่าดินมีปัญหาเรื่องการอุ้มน้ำและแร่ธาตุ

ลักษณะของดิน

เป็นดินทราย มีเนื้อดินเป็นทราย หรือดินปนดินทราย เนื้อดินมีความเหนียวน้อย เป็นดินที่ไม่มีโครงสร้าง เป็นเม็ดเดี่ยว ๆ มีการเกาะตัวต่ำ ทำให้เกิดการพังทลายของหน้าดินได้ง่ายเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของพืช เนื่องจากการระบายน้ำที่รวดเร็ว ทำให้พืชที่เพาะปลูกมีการขาดแคลนน้ำ และดูดซับแร่ธาตุต่ำ และมีความเป็นกรดปานกลาง โดยมีค่า pH ที่วัดประมาณ 5.5 – 6 ดังนั้นการปรับปรุงดินจึงเป็นเรื่องที่ทำนายสำหรับเกษตรกรในพื้นที่บ้านยาโตะ ต.บาเจาะเหนือ

การแก้ไขปรับปรุงดิน

ดินเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อการปลูกพืช และการทำการเกษตร เมื่อดินไม่เหมาะต่อการทำการเกษตรก็ต้องปรับปรุงตามสภาพและบริบทของพื้นที่ ที่มีความหลากหลาย ซึ่งพื้นที่บ้านยาโตะเป็นดินร่วนปนทราย

การปรับปรุงดินเบื้องต้น โดยการใช้ปุ๋ยหมัก และการปลูกพืชที่ทนแล้ง ใช้น้ำน้อยและเป็นพืชคลุมดิน เพื่อให้ดินสามารถอุ้มน้ำและความชื้นได้มากขึ้น เป็นการยกระดับปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินได้ดีขึ้น หลังจากปรับปรุงดินพบว่า พืชสามารถเจริญเติบโตได้ดีขึ้น

ปุ๋ยคอก : ใช้เพื่อปรับปรุงดินให้โครงสร้างของดินให้เหมาะสมต่อการปลูกพืช ทำให้ดินมีระบบระบายน้ำและอากาศดีขึ้น ช่วยเพิ่มความคงทนในการจับตัวเป็นเม็ดดิน

ปุ๋ยหมักชีวภาพ เป็นปุ๋ยที่ได้จากวัสดุที่มีจุลินทรีย์ที่มีชีวิต ซึ่งเป็นตัวช่วยสร้างหรือปลดปล่อยธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ให้กับพืชที่เพาะปลูก

การหมักดิน เป็นที่อยู่อาศัยของจุลินทรีย์ที่ให้ธาตุไนโตรเจน เป็นการใช้กลุ่มจุลินทรีย์ที่สามารถตรึงไนโตรเจนในอากาศ เพื่อให้พืชนำไปใช้ประโยชน์

ปุ๋ยหมักจากเศษอาหารในครัวเรือน : จากปัญหาสิ่งแวดล้อม เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนสู่การแก้ปัญหาที่ยั่งยืน คือการนำเศษอาหารที่เหลือทิ้งนำมาหมักเป็นปุ๋ยหมักเศษอาหารในบ้าน โดยวิธีการผลิตแบบ DIY ง่ายๆ พัฒนาต่อยอดจากแบบเดิมโดยการเพิ่มช่องให้อากาศถ่ายเทได้ ทำให้สามารถหมักได้ประสิทธิภาพมากขึ้น และรณรงค์ให้มีการหมักในครัวเรือนผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นที่ยอมรับเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

เนื่องจากการใช้ประโยชน์ของดินเป็นเวลานานและขาดการบำรุงดิน เป็นสาเหตุอีกอย่างที่ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เกิดความเสื่อมโทรมของดิน ทั้งสมบัติทางเคมี และชีวภาพ ไม่เหมาะกับการเจริญเติบโตของพืช ทำให้ไม่นิยมปลูกผักสวนครัว แต่หลังจากมีการขับเคลื่อนผ่านโครงการต่าง ๆ ของกรมการพัฒนาชุมชนทำให้ชาวบ้านตระหนักและหันมาบำรุงดินปลูกผักสวนครัว สร้างความมั่นคงทางอาหารและเปลี่ยนจากปุ๋ยเคมีเป็นปุ๋ยอินทรีย์ ทำให้สภาพดินในพื้นที่บ้านยาโตะค่อยๆสมบูรณ์ขึ้น

บทความ (๓) โดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนยะลา